

Tradiční pěstování vrb a hrušní má v Poodří zachránit páchníka

Enviweb.cz, 22. 9. 2018

Příroda

V Poodří začíná pětiletý projekt, který má do regionu vrátit tradiční pěstování vrb a hrušní. Jeho hlavním cílem je zachránit tam ohroženého brouka páchníka hnědého. Ochránci přírody budou ošetřovat stromy, v jejichž dutinách páchník žije, a také vysazovat nové. Novinářům to dnes v Bartošovicích na Novojičínsku řekli zástupci zúčastněných organizací.

"Tam, kde se daří páchníkovi, daří se dobře mnoha dalším živočišným druhům. Krajina je zároveň funkční, zdravá a krásná, nejen pro živočichy, ale samozřejmě i pro lidi," řekla manažerka projektu z organizace Arnika Marcela Klemensová.

Entomolog z Ostravské univerzity Petr Kočárek řekl, že páchník je pozůstatkem z dávno minulých dob, kdy v krajině dominovaly řídké světlé lesy. Ráz krajiny změnilo intenzivní lesní hospodaření zhruba od poloviny 19. století. "Od té doby páchník v podstatě nemá kde přežít, protože my lidi jsme mu ten typický biotop vzali," řekl Kočárník.

Brouk nyní žije v místech, jako jsou golfové hřiště nebo zámecké parky. V Poodří přežíval ve vrbách díky tradičnímu způsobu seřezávání, při němž se brzy tvoří velké dutiny. V posledních desetiletích se ale toto seřezávání nedělá.

Vedoucí týmu arboristů Českého svazu ochránců přírody Studénka Ivan Bartoš uvedl, že největším problémem je to, že páchník už v Poodří žije jen v izolovaných populacích. "Jsou to takové ostrůvky výskytu, kde opravdu hrozí, že se budou zmenšovat, až nám ten brouk tady vymře," řekl. Cílem je novou výsadbou postupně tyto ostrůvky spojit.

"Máme samozřejmě už vytipované lokality, kde se vyskytuje páchník, ať se tam posílí dutiny jak ořezem, tak výsadbami. Máme i vytipovány pozemky a vlastníky, dokonce jsme s nimi jednali, jak ty lokality zase spojíme," řekl Bartoš.

Ochranáři během pěti let vysadí v Poodří 1500 stromů, hrušní, černých topolů, dubů a lip, a to i na soukromých pozemcích po dohodě s jejich majiteli. "Budeme se snažit zachovat biotopy, kde se brouku daří. Budeme ořezávat staleté vrby takzvaně na hlavu. Budeme zachraňovat staleté lípy, které také tvoří dutiny a které jsou silně napadené jmelím, budeme se snažit tu invazi jmelí tlumit," řekla Klemensová.

Nejvíce let se v krajině dožívají duby, které ale často vadí majitelům pozemků. "Budeme se snažit naučit místní hospodáře ořezávat duby tak, aby dlouhodobě přeživaly a zároveň aby umožňovaly běžný způsob obhospodařování pozemků," řekla Klemensová.

Dřevo z ořezaných stromů vlastníkům pozemků zůstane a Bartoš doufá, že je to možná bude i motivovat, aby lehčí ořezy dělali sami. "No a motivace k výsadbě hrušní - povídla, sušené hrušky, hruškovice - ta je velká sama o sobě, tak věříme, že to zabere," řekl.

Klemensová uvedla, že změnit přístup ke krajině je otázka několika generací, ne pětiletého projektu. Proto je spousta aktivit zaměřena na práci s místními spolky, ale i na

rodiny s dětmi, na žáky základních i středních škol. Pro ně budou určeny různé výlety, exkurze, soutěže a výstavy.

Celkový rozpočet projektu je téměř milion eur (téměř 26 milionů korun). Arnika s ním jako jedna z mála uspěla v evropském programu LIFE. Přispělo na něj i ministerstvo životního prostředí.

Kočárek řekl, že páchník hnědý patří do skupiny takzvaných deštníkových druhů. "Je to druh, který tím, že se vyskytuje v dutině, nám dává informaci o tom, že ta dutina má význam pro desítky až stovky dalších organismů, které jsou třeba drobné, nenápadné, špatně se zjišťují, špatně se určují, takže ochranou páchníka budeme chránit celé spektrum dalších druhů," řekl Kočárek. Patří mezi ně i ptáci, kteří dutiny využívají k hnízdění, nebo netopýři, kteří je využívají jako kolonie.

Odkaz: <http://www.enviweb.cz/112223>